
TUDÁSMEGOSZTÁS E-LEARNING ÉS VIRTUÁLIS KÖRNYEZETBEN

Lakatosné Török Erika
Kecskeméti Főiskola, GAMF Kar

Hazai és nemzetközi kutatások sora bizonyítja, hogy a pedagógusok körében jelentős az órai felkészüléshez használatos internetes információkeresés. A technika azonban nem csak arra ad lehetőséget, hogy információkhoz, ismeretekhez jussanak az internet segítségével, hanem arra is, hogy maguk is tartalomszolgáltatókká váljanak, hálózatokat alkossanak, „termeljék”, cseréljék, továbbadják az információkat, egyénileg reflektált tudást konstruáljanak.

A tudásépítés (knowledge building) folyamata során kollaboratív környezetben a már meglévő, felhalmozott tudás, ismeret alakul át, szerveződik újjá a virtuális csoport tevékenysége kapcsán (*Scardamalia és Bereiter, 2003*).

Kutatásunkban arra kerestük a választ, hogy gyakorló tanárok IKT környezetben hogyan hoznak létre, vesznek át, osztanak meg egymással ismereteket, tananyagokat, módszereket, tehát hogyan oldanak meg konkrét innovációs feladatokat.

A Calibrate projekt (<http://calibrate.eun.org>) keretében magyar, cseh, észt, lengyel, litván és osztrák tanárok kollaboratív munkával hoznak létre tudásrepositóriumot, sok gyenge kapcsolatra alapozott kollektív tudást. Kipróbálják, saját anyagaikba beépítik egymás tananyagain, tananyagelemeit, értékelik a tudástárban található anyagokat.

Kutatásunkhoz kvalitatív és kvantitatív módszereket egyaránt használtunk. A projektben résztvevő tanárok munkáját egyrészt a közös felületen (<http://lemill.net/>) szerkesztett, közzétett óravázlatok segítségével elemeztük, másrészt követtük a felületen folytatott diskurzusaikat (diskurzuselemzés) és felhasználói aktivitásukat. A résztvevők nemzeti nyelveire lefordított online kérdőívvel a pedagógiai stratégiákat tártuk fel. Ehhez a tanárok iskolai nevelésre vonatkozó elképzeléseit, a tanítással, neveléssel kapcsolatos meggyőződéseit, értékeit, és a tanári szerepre és az oktatás céljára vonatkozó vélekedéseit tártuk föl. A kérdőív második kérdéscsoportja az elméletben megjelenő nevelési értékek gyakorlati megvalósítására vonatkozott, majd az IKT-val támogatott tanulási környezet a mindennapi tanítási gyakorlatban való megjelenéséről, és az IKT-val kapcsolatos attitűdökről gyűjtöttünk adatokat. A kérdőív adatai és közös felületen végzett munka elemzésével kerestünk összefüggéseket a megváltozott tanulási környezet és a neveléssel, oktatással kapcsolatos értékek, célok és innovatív tapasztalatok között.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy mi jellemzi azokat, akik valóban tudásmegosztó rendszerként, az eszközökből származó számtalan lehetőséget felhasználva élnek a virtuális környezet adta lehetőségekkel, illetve azokat, akik hagyományos repertoárjukat bővítették egy újabb forrással.

Az eredmények a tanár-továbbképzések során és a tanárképzésben is hasznosíthatók, mert ráirányítják a figyelmet a kollaboratív módszerek és az informatikai kompetencia fontosságára, tartalmi, és módszertani változásokat generálhatnak.